

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	<u>853-18-32</u>
Дата	<u>02 / 11</u> 2018 г.

Относно: Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2019 г., № 802-01-49, внесен от Министерски съвет на 29 октомври 2018 г.

На свое редовно заседание, проведено на 31.10.2018 г., Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове разгледа законопроект за държавния бюджет на Република България за 2019 г., № 802-01-49, внесен от Министерски съвет. Законопроектът беше представен от г-жа Росица Велкова-заместник-министър на финансите. На заседанието присъства и г-жа Мануела Милошева - директор на дирекция „Национален фонд“ в Министерство на финансите.

Законопроектът за държавен бюджет на Република България за 2019 г., който е придружен от актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (СБП) за периода 2019-2021 г. предвижда следните параметри по консолидираната фискална програма (КФП):

- Приходи, помощи и дарения: 43 857,0 млн. лв. (37,7% от brutния вътрешен продукт (БВП));
- Разходи (вкл. вноска в бюджета на ЕС): 44 457,0 млн. лв. (38,2% от БВП);
- Дефицит: 600,0 млн. лв. (0,5% от БВП).

Прогнозният БВП по текущи цени за 2019 г. възлиза на 116 412 млн.лв., като реалният икономически растеж се очаква да бъде 3,7%.

Вносителите посочват, че растежът на БВП ще се повиши до 3,7 % през 2019 г. поради по-силните публични инвестиции и публично потребление. Очаква се ръстът на общите инвестиции в основен капитал да достигне 9,5%. Частното потребление следва да запази своя сравнително висок темп на растеж, но в сравнение с предходната година темпът леко ще се забави поради по-ограниченото нарастване на заетостта. През 2019 г. се очаква ограничаване на отрицателното влияние на търговията с трети страни, което ще се отрази в леко ускоряване на общия растеж на износа на стоки и услуги. Ускорението на крайното търсене спрямо 2018 г. следва да предизвика и по-висок растеж на вноса и да увеличи отрицателния принос на нетния износ към растежа на БВП до 2,4 процентни пункта.

Следва да се отбележи, че в съответствие с Европейския Семестър Министерският съвет продължава добрата практика да внася проекта на Закон за държавния бюджет в Народното събрание до края на месец октомври. Това от своя страна създава необходимите предпоставки за синхронизиране на националната бюджетна процедура с европейската рамка за засилена предварителна координация на икономическите политики.

С оглед спецификата на своята дейност, КЕВКЕФ разглежда параметрите на проекта за държавен бюджет за 2019 г., касаещи вноската на Република България в Бюджета на Европейския съюз за 2019 г., както и планираните приходи и разходи по линия на средствата от ЕС.

Вноска на Република България в Бюджета на Европейския съюз за 2019 г.

Основният финансов ангажимент на страната ни във връзка с членството в Европейския съюз се изразява в националната вноска в бюджета на ЕС. За 2019 г. тя се предвижда да бъде 1 282,1 млн. лв. Тази прогноза е изготвена въз основа на Решението на Съвета относно системата на собствени ресурси на ЕС (2014/335/ЕС, Евратом), което влезе в сила от 1 октомври 2016 г. и породи действие със задна дата от 1 януари 2014 г.

По отношение на вноската следва да се вземат предвид и следните обстоятелства:

- В процеса на изпълнението на бюджета на ЕС е възможно да се наложи промяна в размера (увеличение или намаление) на вноската на България поради въздействието на следните фактори: възникналите допълнителни или непредвидени нужди от средства по бюджета на ЕС при изпълнение на разходните политики; промяна в размера на другите приходи на ЕС (извън собствените ресурси); промяна в размера на събраните традиционни собствени ресурси от всички държави членки; периодични актуализации на данните за предишни години за хармонизираната ДДС-база и за brutния национален доход на държавите членки с оглед постигане на по-голяма точност при изчислението на вноските им и др.;
- Към настоящия момент не са приключили преговорите по оттеглянето на Обединеното кралство и не са ясни резултатите от споразумението за напускане на ЕС, което следва да се сключи съгласно член 50 на Договора за ЕС. Въз основа на развитието на преговорите по напускането на Обединеното кралство представената прогноза е направена при допускането, че през 2019 г. и 2020 г. Обединеното кралство ще продължи да плаща полагащите му се вноски в бюджета на ЕС в съответствие с действащото законодателство и поетите правни ангажименти по време на членството му, т.е. прогнозата се основава на допускането, че през 2019 г. и 2020 г. няма да има промени нито в разходната, нито в приходната страна на бюджета на ЕС в тази връзка. Прогнозата за 2021 г. е изготвена при следните допускания: размерът на бюджета ще е равен на бюджетните кредити за поети задължения за 2021 г., посочени в предложението на Европейската комисия за МФР за периода 2021-2027 г., Обединеното кралство няма да участва във финансирането на бюджета на ЕС и 27-те държави членки ще финансират корекцията в полза на Обединеното кралство (от предходната година).

Планирани приходи и разходи по линия на средствата от ЕС за 2019 г.

Предвижда се съвкупният размер на приходите, помощите и даренията по линия на средствата от ЕС за 2019 г. да бъдат 2 648,3 млн. лв. или 2,3% от прогнозния БВП. Те включват сметки за средства от ЕС на ДФ „Земеделие“; Национален фонд и другите сметки за средства от ЕС и средства по други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от ЕС. Прогнозните

съвкупни разходи за 2019 г. по европейски програми и проекти възлизат на 4 116,8 млн. лв. или 3,5% от БВП, в т.ч.: 2 818,1 млн. лв. европейски средства (2,4% от БВП) и 1 298,7 млн. лв. национално съфинансиране (1,1% от БВП).

Национален фонд

При планиране на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз са взети под внимание правилата за програмен период 2014-2020 г., етапът на изпълнение на всяка една от програмите, особеностите на подпомаганите сектори, както и характерът и сроковете за реализация на отделните проекти.

В тази връзка съвкупните приходи на **Национален фонд** по сметката за средства от ЕС за 2019 г. се предвижда да са в размер на 1 506,1 млн. лв. (1,3% от БВП), а съвкупните разходи – 2 547,5 млн. лв. (2,2% от БВП).

Планираните приходи за периода 2019-2021 г. по оперативните програми, съфинансирани от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз, включват определения индикативен размер на разходите, които се очаква да бъдат възстановени от ЕК през този период.

Прогнозните приходи са изчислени като са взети под внимание следните особености:

- 90% от размера на разходите по оперативни програми, съответстващи на европейското съфинансиране, извършени през последните два месеца на предходната година. Съгласно правилата на ЕК само заявленията за плащане, които държавата-членка изпраща до 31 октомври гарантирано ще бъдат възстановени в рамките на годината, в която са изпратени. Поради тази причина всички заявления за плащане, които се очаква да бъдат изпратени след тази дата, са планирани за получаване през следващата година;
- 90% от размера на разходите по оперативни програми, съответстващи на европейското съфинансиране, извършени през първите десет месеца на настоящата година;
- До 10% от размера на сертифицираните разходи през предходната счетоводна година, които се очаква да бъдат възстановени от ЕК при годишното уравниване на сметките;

По отношение на приходите от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм за периода 2014-2021 г., Офисът на ЕИП и НФМ превежда средства два пъти в годината на база прогнози, изготвени от Програмните оператори за индикативния размер на разходите по програмите.

Държавен фонд „Земеделие“

Съвкупните приходи на ДФ „Земеделие“ по сметката за средства от ЕС за 2019 г. се предвижда да са в размер на **863,0 млн. лв. (0,7% от БВП)**, а съвкупните разходи – **1 156,8 млн. лв. (1,0% от БВП)**.

Обща селскостопанска политика

По линия на първия стълб на ОСП ще се изплащат средства за подпомагане на земеделските стопани по обвързани и необвързани с производството схеми за директни плащания и за пазарна подкрепа. По схемата за единно плащане на площ през 2019 г. се предвижда да бъдат усвоени **1 554,4 млн. лв. – директни плащания** на земеделски стопани за сметка на ЕС.

По линия на втория стълб на ОСП ще се изплащат средствата за развитие на селските райони, както следва за 2019 г. – **1 260,5 млн. лв.**, от които **1 029,9 млн. лв.** са средства от ЕС и **230,6 млн. лв.** национално съфинансиране и авансови плащания;

Обща рибарска политика

Средствата, които страната ни предвижда да усвоява по програмите на ЕС и да изплаща за Общата рибарска политика за 2019 г., са **38,7 млн. лв.**, от които **30,1 млн. лв.** са средства от ЕС и **8,6 млн. лв.** национално съфинансиране и авансови плащания.

Други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от ЕС

С актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2019-2021 г. са разчетени приходи, разходи и съответното съфинансиране от държавния бюджет по други сметки за средства от Европейския съюз и средства по международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз. Разчетите са изготвени на база предложенията на първостепенните разпоредители с бюджет за очакваните приходи и разходи, включително и за съфинансирането им, по различните международни програми, проекти и договори, като например: Европейски фонд „Вътрешна сигурност“, Европейски фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (в Многогодишната финансова рамка на ЕС в областта вътрешни работи за програмен период 2014-2020 г. европейските фондове „Убежище, миграция и интеграция“, „Вътрешна сигурност“ са два финансови инструмента в област Полиция и област Външни граници и визи.), различните програми в областта на защитата на границите и контрол на миграционните процеси, Програма за Бизнес развитие, иновации и малки и средни предприятия, Програма „Фискалис 2020“, Програма „Митници 2020“, Програма „Национална франкофонска инициатива (2019-2021)“, Програма „Хоризонт 2020“, Програма за „Европейски потребителски център България“, Програма „Еразъм+“, Програма за ЕДЕН, различните програми в областта на земеделието и селските райони; различните програми в областта на защитата на националната сигурност, различните програми за трансгранично и междурегионално сътрудничество, различните проекти по Механизма за свързване на Европа и др. За 2019 г. планираните приходи по тях възлизат на **279,2 млн. лв.**, а разходите – на **412,5 млн. лв.**

В последвалата дискусия г-н Вигенин - председател на КЕВКЕФ изрази своето впечатление, че увеличените разходи, въпреки положените усилия, в сферата на образованието са недостатъчни и в бюджета би следвало да има по-ясно изразени приоритети в тази посока. На второ място той посочи, че разходите предвидени за социалната сфера, като процент от БВП са доста по-ниски от средноевропейските и в абсолютна стойност те се увеличават, но като процент от БВП прогнозно те се намаляват за предвидения период до 2021 г. В тази връзка г-н Вигенин поиска да бъде обяснено защо размерът на някои социални плащания не е обвързан с ръста на инфлацията. Г-н Петров – зам.-председател на КЕВКЕФ изрази своята подкрепа за законопроекта. В допълнение коментира политиката по управлението на дълга и влиянието му върху икономиката на страната. Г-жа Йвелина Василева – зам.-председател на КЕВКЕФ поиска информация за изпълнението на заложените параметри за плащания по оперативните програми към настоящия момент за 2018 г. Г-жа Велкова обясни, че разходите за образование възлизат на 4 % от БВП и спрямо 2018 г. се покачват с 482 млн. лв. Тя подчерта, че по този начин се осигурява достатъчен ресурс, чрез който сектор образование да бъде изведен като приоритет. По отношение на социалните плащания г-жа Велкова разясни, че са увеличени двойно енергийните помощи поради вдигането на цената на енергоносителите, но отбеляза, че не е необходимо да има увеличение на помощите за безработица, тъй като се очаква нейното трайно намаляване. В отговор на въпроса поставен от г-жа Василева, г-жа Милошева информира, че към днешна дата изпълнението на разчетите и прогнозите, подадени към Европейската комисия са около 45%, като последните три месеца на 2018 г. се очаква да бъдат силни по отношение на разходната и приходната част. Г-н Вигенин отбеляза, че излишъкът, който постига бюджета в края на годината е признак за недобро планиране и не е повод за положителни оценки.

В резултат на проведеното след дискусията гласуване, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове предлага (с 4 гласа „за”, 1 глас „въздържал се“ и 1 глас „против”) на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за държавния бюджет на Република България за 2019 г., № 802-01-49, внесен от Министерски съвет на 29 октомври 2018 г.

КРИСТИАН ВИГЕНИН

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ**